

Basisverlegging Producentenprijzen Index, 2021=100

29 februari 2024

samenvatting Beschrijving basisverlegging Producentenprijzen Index naar 2021=100 inclusief koppeladvies.
trefwoorden Producentenprijzen Index (PPI), basisverlegging, wegingen, koppeladvies.

Basisverlegging PPI, 2021 = 100

De statistiek Producentenprijzen Industrie (PPI) volgt het prijsverloop van goederen die door de Nederlandse industrie zijn geproduceerd en verkocht, evenals het prijsverloop van de invoer van industriële producten. Daarbij wordt een productenpakket gevolgd. Het productenpakket is representatief voor een gekozen basisjaar.

Om tot de prijsindexcijfers van goederengroepen te komen worden goederen onderling gewogen met waarden. Deze waarden worden wegingen genoemd. De wegingen hebben betrekking op de omzetten in het basisjaar.

Eens in de vijf jaar wordt een nieuw basisjaar gekozen. De reden hiervoor is dat de productie-verhoudingen en daarmee ook de wegingen in de loop van de tijd veranderen. De tot nu toe gepubliceerde reeks van prijsindexcijfers heeft 2015 als basisjaar. Vanwege de ingang van nieuwe Europese verordeningen per 2021 is binnen Europa gekozen voor dit basisjaar en niet 2020. De daarop volgende basisverlegging zal wel weer in een gebruikelijk jaar plaatsvinden, namelijk 2025=100. Na de basisverlegging is de reeks indexcijfers gebaseerd op basisjaar 2021.

Naast het vernieuwen van de wegingen is ook de meest recente indeling naar goederengroepen doorgevoerd (Prodcom 2022) en zijn er kleine wijzigingen in het publicatieschema doorgevoerd.

Voor meer informatie over de gebruikte methoden en data bij het samenstellen van de PPI-cijfers kunt u terecht op de [website van het CBS](#).

Overgang naar een nieuw referentiejaar

Per 29 februari 2024 is het CBS overgegaan op het publiceren van PPI-reeksen op basis van 2021=100. Deze nieuwe PPI-reeksen zijn beschikbaar vanaf verslagmaand januari 2018. Met ingang van verslagmaand januari 2024 worden geen PPI-reeksen meer berekend op basis van 2015=100. De oude PPI-reeksen op basis van 2015=100 blijven beschikbaar in het archief.

De nieuwe StatLinetabellen (hyperlink):

[Producentenprijzen; afzetprijzen, bedrijfstak SBI 2008, index 2021=100](#)

[Producentenprijzen \(PPI\); afzet-, invoer-, verbruiksprijzen, index 2021=100](#)

De gestopte StatLinetabellen (hyperlink):

[Producentenprijzen; afzetprijzen, bedrijfstak SBI 2008, index 2015=100](#)

[Producentenprijzen \(PPI\); afzet-, invoer-, verbruiksprijzen, index 2015=100](#)

Koppeladvies

Voor bepaalde doeleinden, zoals het gebruik van de PPI-cijfers bij het indexeren van contractprijzen, is het nodig de oude en nieuwe reeksen te koppelen. Bij de keuze tussen het gebruik van de oude en de nieuwe PPI-reeks adviseert het CBS het volgende:

- Bij aanpassingen van contracten over perioden die eindigen in december 2023 of eerder wordt geadviseerd om gebruik te maken van de prijsontwikkeling zoals berekend in de reeks 2015=100.
- Bij aanpassingen van contracten over perioden die starten in of na januari 2018 en die eindigen in januari 2024 of later wordt geadviseerd om gebruik te maken van de prijsontwikkeling zoals berekend in de reeks 2021=100.
- Bij aanpassingen van contracten over perioden die starten voor januari 2018 en die eindigen in januari 2024 of later wordt geadviseerd de reeksen 2015=100 en 2021=100 te 'kettingen'.

Voorbeelden:

- Een contract wordt aangepast op grond van de prijsontwikkeling volgens de PPI tussen oktober 2020 en mei 2023. Het betreft een contract dat eindigt in het jaar 2023. U gebruikt uitkomsten uit de reeks 2015=100.
- Een contract wordt aangepast op grond van de prijsontwikkeling volgens de PPI tussen mei 2019 en mei 2024. Het betreft een contract dat eindigt in het jaar 2024. U gebruikt uitkomsten uit de reeks 2021=100.
- Een contract wordt aangepast op grond van de prijsontwikkeling volgens de PPI tussen mei 2016 en maart 2024. Het betreft een contact dat start voor januari 2018 en eindigt na januari 2024. U moet de reeksen 2015=100 en 2021=100 'kettingen'.

Het kettingen van cijfers houdt in dat één lange reeks wordt gemaakt van twee kortere reeksen. In tabel 1 staat een voorbeeld van een contact dat start in mei 2016 en eindigt in maart 2024. De PPI reeks 2015=100 is beschikbaar tot en met december 2023. De PPI-reeks 2021=100 is beschikbaar

vanaf januari 2018. De periode december 2023 komt in beide reeksen voor. Deze periode wordt gebruikt om de twee reeksen te ketteringen.

Tabel 1: Voorbeeld ketteringen prijsindexcijfers

Maand	Reeks 2015 = 100	Reeks 2021 = 100	Prijsontwikkeling
mei-2016	92.7	N/A	
...	
dec-2023	111.2	103.7	
...	
mrt-2024	N/A	104.8	
Ontwikkeling	1.1996	1.0106	121.23

Eerst wordt de indexontwikkeling tussen mei 2016 en december 2023 berekend door de respectievelijke indexreeksen uit de 2015=100 reeks op elkaar te delen:

$$(1) 111.2 / 92.7 = 1.1996$$

Vervolgens wordt de indexontwikkeling tussen maart 2024 en december 2023 berekend uit de 2021=100 reeks:

$$(2) 104.8 / 103.7 = 1.0106$$

De indexontwikkeling voor de gehele periode wordt berekend door de indexontwikkelingen te vermenigvuldigen en vervolgens met 100 te vermenigvuldigen.

$$(3) 1.1996 * 1.0106 * 100 = 121.23$$

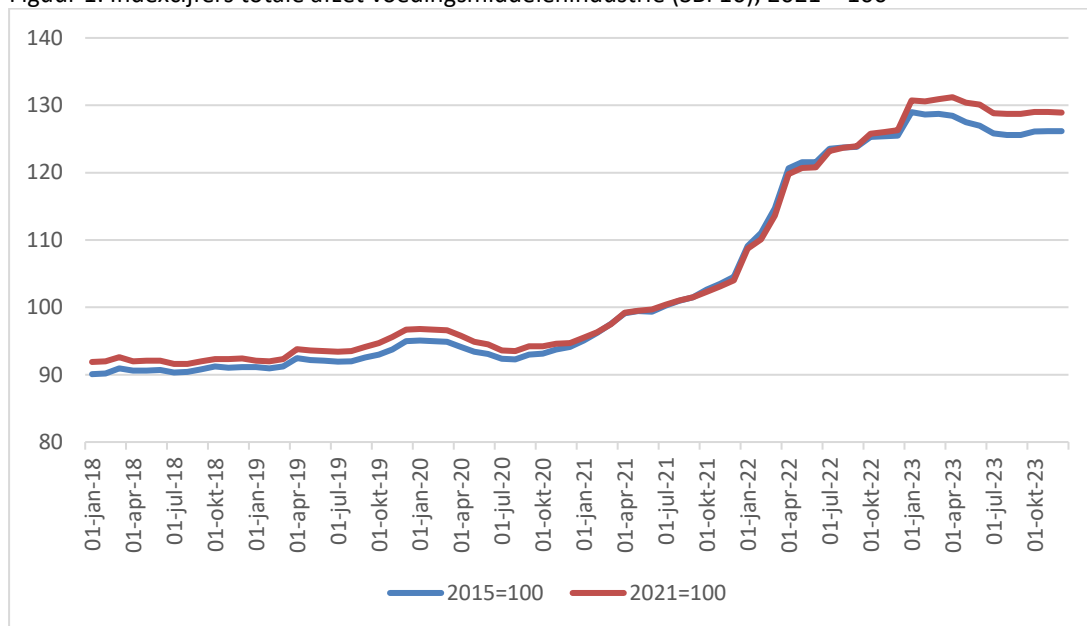
Hieruit volgt dat de prijs 21,2% is gestegen tussen mei 2016 en maart 2024.

Resultaten

De gevolgen van de PPI-basisverlegging op de prijsontwikkelingen kunnen verschillen per branche. Door de grote hoeveelheid aan PPI-reeksen is het ondoenlijk om in deze notitie de effecten van de nieuwe wegingen op alle branches en productgroepen weer te geven. Wel zijn in Bijlage 1a en 1b alle oude en nieuwe gewichten voor zowel de bedrijfstak (SBI) als goederengroep(Prodcom) indeling op 2-digit niveau opgenomen.

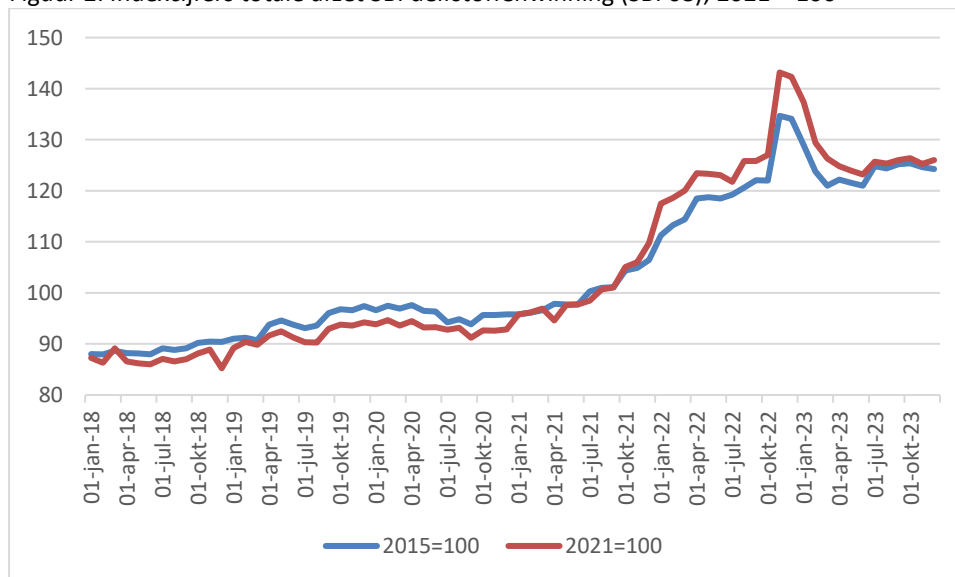
We zullen voor twee branches het verschil tussen de oude en de nieuwe wegingen laten zien. Figuur 1 toont de oude en de nieuwe reeks voor de voedingsmiddelenbranche in de periode 2018–2023. Voor vergelijkingsdoeleinden met de nieuwe reeks is de oude reeks (2015=100) herschaald naar 2021=100. De prijsontwikkeling van de voedingsmiddelenbranche lopen iets uiteen ten opzichte van voor de basisverlegging.

Figuur 1: Indexcijfers totale afzet voedingsmiddelenindustrie (SBI 10); 2021 = 100

Bij andere branches kan het effect groter zijn. Figuur 2 toont bijvoorbeeld het prijsverloop van de afzet in de delfstoffenwinning. Doordat de onderliggende groepen (zoals de winning van zand, grind en klei) andere verhoudingen hebben gekregen ten opzichte van de vorige basisverlegging is het prijsverloop anders.

Figuur 2: Indexcijfers totale afzet SBI delfstoffenwinning (SBI 08); 2021 = 100

Vragen over de Statistiek producentenprijzen

Voor vragen kunt u contact opnemen met de infoservice van het CBS. De contactgegevens vindt u op de internetpagina van het CBS, www.cbs.nl.

Bijlage 1a: Gewichten SBI 2008 branches op 2-dig niveau

Sectie	SBI	Afzetgebied	Gewicht 2021=100	Gewicht 2015=100
B Winning van delfstoffen	06 Winning van aardolie en aardgas	Binnenland	2461	4711
		Buitenland	5355	7274
		Totaal	7816	11985
	08 Delfstoffenwinning (geen olie en gas)	Binnenland	980	483
		Buitenland	476	113
		Totaal	1456	596
C Industrie	10 Voedingsmiddelenindustrie	Binnenland	35961	26800
		Buitenland	47294	31131
		Totaal	83255	57931
	11 Drankenindustrie	Binnenland	1838	1496
		Buitenland	4497	2572
		Totaal	6335	4068
	12 Tabaksindustrie	Binnenland	706	329
		Buitenland	3985	2071
		Totaal	4691	2400
	13 Textielindustrie	Binnenland	2019	831
		Buitenland	3381	1599
		Totaal	5400	2430
	14 Kledingindustrie	Binnenland	411	359
		Buitenland	82	157
		Totaal	493	516
	15 Leer- en schoenenindustrie	Binnenland	27	31
		Buitenland	613	226
		Totaal	640	257
	16 Houtindustrie	Binnenland	5577	1972
		Buitenland	1533	482
		Totaal	7110	2454
17 Papierindustrie	Binnenland	5589	3173	
	Buitenland	8363	2333	

		Totaal	13952	5506
18 Grafische industrie	Binnenland	3242	2369	
	Buitenland	0	246	
	Totaal	3242	2615	
19 Aardolie-industrie	Binnenland	10522	6862	
	Buitenland	22506	16816	
	Totaal	33028	23678	
20 Chemische industrie	Binnenland	23748	12717	
	Buitenland	50676	28233	
	Totaal	74424	40950	
21 Farmaceutische industrie	Binnenland	2530	1469	
	Buitenland	6325	2754	
	Totaal	8855	4223	
22 Rubber- en kunststofproductindustrie	Binnenland	7234	3093	
	Buitenland	10669	4798	
	Totaal	17903	7891	
23 Bouwmaterialenindustrie	Binnenland	8039	3603	
	Buitenland	2433	1161	
	Totaal	10472	4764	
24 Basismetalaalindustrie	Binnenland	4008	1927	
	Buitenland	10193	4923	
	Totaal	14201	6850	
25 Metaalproductenindustrie	Binnenland	27314	13930	
	Buitenland	8909	3771	
	Totaal	36223	17701	
26 Elektrotechnische industrie	Binnenland	2981	4524	
	Buitenland	11190	5415	
	Totaal	14171	9939	
27 Elektrische apparatenindustrie	Binnenland	2779	1145	
	Buitenland	7672	3008	
	Totaal	10451	4153	
28 Machine-industrie	Binnenland	16946	8552	

		Buitenland	45099	14977
		Totaal	62045	23529
	29 Auto- en aanhangwagenindustrie	Binnenland	4012	2067
		Buitenland	12084	7129
		Totaal	16096	9196
	30 Overige transportmiddelenindustrie	Binnenland	1951	645
		Buitenland	9320	1553
		Totaal	11271	2198
	31 Meubelindustrie	Binnenland	4983	2243
		Buitenland	1498	782
		Totaal	6481	3025
	32 Overige industrie	Binnenland	480	754
		Buitenland	2940	1873
		Totaal	3420	2627
	33 Reparatie en installatie van machines	Binnenland	15849	7606
		Buitenland	3539	1425
		Totaal	19388	9031
D Energiebedrijven	35 Energiebedrijven	Binnenland	14944	5527
		Buitenland	21130	1008
		Totaal	17074	6535
E Waterleidingbedrijven	36 Waterleidingbedrijven	Binnenland	1496	1426
		Buitenland	3	9
		Totaal	1499	1435

Bijlage 1b: Gewichten Prodcop op 2-digit niveau

Sectie	Prodcop	Afzetgebied	Gewicht 2021=100	Gewicht 2015=100
B Winning van delfstoffen	05 Steenkool en bruinkool	Invoer	1783	2066
		Binnenlands verbruik		2066
	06 Ruwe aardolie en aardgas	Afzet binnenland	1866	4442
		Afzet buitenland	5101	7266
		Invoer	44152	33801
		Totale afzet	6967	11708
		Binnenlands verbruik	46018	38243
	07 Metaalertsen	Invoer	2380	1437
		Binnenlands verbruik	2380	1437
	08 Andere delfstoffen	Afzet binnenland	1096	682
		Afzet buitenland	453	391
		Invoer	1072	905
		Totale afzet	1549	1073
		Binnenlands verbruik	2168	1587
C Industrie	10 Voedingsmiddelen	Afzet binnenland	30973	31290
		Afzet buitenland	39855	31753
		Invoer	36901	32216
		Totale afzet	70828	63043
		Binnenlands verbruik	67874	63506
	11 Dranken	Afzet binnenland	1277	1587
		Afzet buitenland	2865	2508
		Invoer	4248	2970
		Totale afzet	4142	4095
		Binnenlands verbruik	5525	4557
	12 Tabaksproducten	Afzet binnenland	207	159
		Afzet buitenland	474	709

		Invoer	624	717
		Totale afzet	681	868
		Binnenlands verbruik	831	876
13 Textiel		Afzet binnenland	1494	856
		Afzet buitenland	2234	1810
		Invoer	4816	3114
		Totale afzet	3728	2666
		Binnenlands verbruik	6310	3970
14 Kleding		Afzet binnenland	263	390
		Afzet buitenland	184	247
		Invoer	13387	8990
		Totale afzet	447	637
		Binnenlands verbruik	13650	9380
15 Leder en producten van leder		Afzet binnenland	29	36
		Afzet buitenland	380	224
		Invoer	5399	4383
		Totale afzet	409	260
		Binnenlands verbruik	5428	4419
16 Hout, houtwaren en kurkwaren, met uitzondering van meubelen; vlechtwerk en mandenmakerswerk		Afzet binnenland	3668	1916
		Afzet buitenland	905	463
		Invoer	5135	2778
		Totale afzet	4573	2379
		Binnenlands verbruik	8803	4694
17 Papier en papierwaren		Afzet binnenland	3377	3613

		Afzet buitenland	4790	2350
		Invoer	6923	5715
		Totale afzet	8167	5963
		Binnenlands verbruik	10300	9328
	18 Drukwerk, diensten i.v.m. drukwerk; reproductie van opgenomen media	Afzet binnenland	932	2426
		Afzet buitenland	985	204
		Totale afzet	1917	2630
		Binnenlands verbruik	932	2426
	19 Cokes en geraffineerde aardolieproducten	Afzet binnenland	9621	7084
		Afzet buitenland	22492	16524
		Invoer	21999	19202
		Totale afzet	32113	23608
		Binnenlands verbruik	31620	26286
	20 Chemische producten	Afzet binnenland	19191	13050
		Afzet buitenland	37969	26645
		Invoer	55181	34957
		Totale afzet	57160	39695
		Binnenlands verbruik	74372	48007
	21 Farmaceutische basisproducten en farmaceutische bereidingen	Afzet binnenland	1653	1329
		Afzet buitenland	5245	2655
		Invoer	17758	16473
		Totale afzet	6898	3984
		Binnenlands verbruik	19411	17802
		Afzet binnenland	4198	3367

22 Werken van rubber of kunststof	Afzet buitenland	6319	5386
	Invoer	15662	13135
	Totale afzet	10517	8753
	Binnenlands verbruik	19860	16502
23 Andere niet-metaalhoudende minerale producten	Afzet binnenland	5717	3811
	Afzet buitenland	1612	1230
	Invoer	5237	3220
	Totale afzet	7329	5041
	Binnenlands verbruik	10954	7031
24 Metalen in primaire vorm	Afzet binnenland	4124	2338
	Afzet buitenland	6927	4948
	Invoer	20085	15620
	Totale afzet	11051	7286
	Binnenlands verbruik	24209	17958
25 Werken van metaal, andere dan machines, toestellen en werktuigen	Afzet binnenland	17908	15075
	Afzet buitenland	5980	5461
	Invoer	11561	6372
	Totale afzet	23888	20536
	Binnenlands verbruik	29469	21447
26 Informaticaproducten, elektronische en optische producten	Afzet binnenland	1767	3508
	Afzet buitenland	8931	5890

		Invoer	67132	58128
		Totale afzet	10698	9398
		Binnenlands verbruik	68899	61636
27 Elektrische apparatuur		Afzet binnenland	1562	1142
		Afzet buitenland	4209	2996
		Invoer	22156	14506
		Totale afzet	5771	4138
		Binnenlands verbruik	23718	15648
28 Machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.		Afzet binnenland	7170	6500
		Afzet buitenland	30599	16705
		Invoer	37191	27187
		Totale afzet	37769	23205
		Binnenlands verbruik	44361	33687
29 Auto's, aanhangwagens en opleggers		Afzet binnenland	2012	2132
		Afzet buitenland	9497	7033
		Invoer	20019	19880
		Totale afzet	11509	9165
		Binnenlands verbruik	22031	22012
30 Andere transportmiddelen		Afzet binnenland	1373	1385
		Afzet buitenland	6813	5097
		Invoer	4300	2321
		Totale afzet	8186	6482
		Binnenlands verbruik	5673	3706

	31 Meubelen	Afzet binnenland	3178	2388
		Afzet buitenland	1072	742
		Invoer	5918	2601
		Totale afzet	4250	3130
		Binnenlands verbruik	9096	4989
	32 Andere industrieproducten	Afzet binnenland	292	500
		Afzet buitenland	2539	1866
		Invoer	21072	12973
		Totale afzet	2831	2366
		Binnenlands verbruik	21364	13473
	33 Reparatie en installatie van machines, apparaten en werktuigen	Afzet binnenland	14409	13491
		Afzet buitenland	3149	2157
		Totale afzet	17558	15648
		Binnenlands verbruik	14409	13491
D Elektriciteit, gas, stoom en warmte	35 Elektriciteit, gas, stoom en warmte	Afzet binnenland	8342	6286
		Afzet buitenland	1098	997
		Invoer	911	1329
		Totale afzet	9440	7283
		Binnenlands verbruik	9253	7615
E Water	36 Water	Afzet binnenland	1611	1525
		Afzet buitenland	4	5
		Totale afzet	1615	1530
		Binnenlands verbruik	1611	1525